

ШАРТ БОЙЫНША АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІКТІ ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ҚАҒИДАЛАРЫ

1-БӨЛІМ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы Шарт бойынша азаматтық-құқықтық жауапкершілікті ерікті сақтандыру қағидаларының (бұдан әрі – Қағидалар) негізінде «АСКО» сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Сақтандырушы) жеке және заңды тұлғалармен (бұдан әрі – Сақтанушылар) шарт бойынша азаматтық-құқықтық жауапкершілікті ерікті сақтандыру шарттарын (бұдан әрі – сақтандыру шарты) жасасады. Осы Қағидаларға сәйкес Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) мүлікті жалға алу (аренда), мердігерлік, қызмет көрсету, тасымалдау, көлік экспедициясы және т.б. шарттар (бұдан әрі – азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт) бойынша қабылданған міндеттемелерді тиісінше орындауына байланысты азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтандырылуы мүмкін.

2-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІ

2.1. Шарт бойынша азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандырудың объектісі – Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт бойынша міндеттемелерді орындамауы немесе тиісінше орындамауы салдарынан келтірілген зиянды өтеу міндетіне байланысты мүліктік мүдделері болып табылады.

3-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНЫҢ ТІЗБЕСІ

3.1. Сақтандыру жағдайы – Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) жасалған азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт бойынша міндеттемелерді орындамауы немесе тиісінше орындамауы салдарынан келтірілген зиян үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің туындау фактісі болып табылады.

4-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН АЛЫП ТАСТАУЛАР ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДЫ ШЕКТЕУ

4.1. Сақтандыру келесі зиянды өтеу туралы талаптарды қамтымайды:

4.1.1. сақтандыру аумағынан тыс жерде келтірілген;

4.1.2. Сақтанушымен еңбек қатынастарында тұрған тұлғаларға келтірілген;

4.1.3. үшінші тұлғаларға келтірілген;

4.1.4. қоршаған табиғи ортаға келтірілген;

4.1.5. газдардың, булардың, сәулелердің, сұйықтықтардың, ылғалдың немесе кез келген, соның ішінде атмосфералық емес жауын-шашынның (күйе, қара күйе, түтін, шаң және т.б.) тұрақты, жүйелі немесе ұзақ мерзімді жылулық әсері нәтижесінде келтірілген;

4.1.6. вибрация әсерінен, қаққыш механизмдердің әсерінен, топырақтың шөгуінен немесе бұзылуынан, сондай-ақ тіректердің жылжуы, алынуы немесе әлсіреуі нәтижесінде келтірілген;

4.1.7. коммерциялық құпияны немесе өзге де құпия ақпаратты жария ету немесе жеке мақсатта пайдалану салдарынан (оның ішінде Сақтанушы қызметкерлерінің жеке мақсатта пайдалануы) келтірілген;

4.1.8. радиоактивті немесе өзге иондаушы сәулеленудің әсері нәтижесінде, оның ішінде радиоактивті заттардан бөлінетін альфа-, бета- немесе гамма-сәулелер, нейтрондар; зарядталған бөлшектер үдеткіштерінен шығатын сәулелену, оптикалық (лазерлер), толқындық (мазерлер) немесе ұқсас кванттық генераторлардан, сондай-ақ СВЧ генераторларынан шығатын сәулелену нәтижесінде келтірілген;

- 4.1.9. Сақтанушының (оның қызметкерлерінің) қасақана әрекеттері (әрекетсіздігі) немесе өрескел абайсыздығы салдарынан келтірілген;
- 4.1.10. Сақтанушының және/немесе ол тартқан қосалқы мердігерлердің шарттық және кепілдік міндеттемелерін орындаудан негізсіз бас тартуы нәтижесінде келтірілген;
- 4.1.11. Сақтанушының қосалқы мердігерлері келтірген;
- 4.1.12. пайдалануға жарамсыз жабдықты қолдану және/немесе құрылыс-монтаж немесе өзге жұмыстарды/қызметтерді орындау кезінде сапасыз материалдарды және/немесе тиісті біліктілігі жоқ мамандарды пайдалану нәтижесінде келтірілген;
- 4.1.13. материалдық, еңбек және басқа ресурстардың, оларды жеткізудің құнының, сондай-ақ оларды ұстауға байланысты өзге шығындардың кез келген себептерге қарамастан өсуі салдарынан келтірілген;
- 4.1.14. қаржыландырудың болмауы салдарынан азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт бойынша жұмыстар көлемін орындау кестесінің бұзылуы нәтижесінде келтірілген;
- 4.1.15. жеткізушілер мен қосалқы мердігерлердің материалдарды жеткізу, жұмыстарды орындау және қызметтер көрсету мерзімдерін бұзуы нәтижесінде келтірілген;
- 4.1.16. Сақтанушының сақтау, пайдалану және қызмет көрсету жөніндегі нұсқаулықтарды сақтамауы, сондай-ақ объектілерді олардың арналу мақсатынан өзге мақсатта пайдалануы салдарынан туындаған;
- 4.1.17. мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының немесе олардың лауазымды тұлғаларының әрекеттері (әрекетсіздігі) нәтижесінде, соның ішінде Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес келмейтін құжаттарды қабылдау нәтижесінде келтірілген;
- 4.1.18. Сақтанушының азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт бойынша орындалған немесе орындалып жатқан жұмыстардың (қызметтердің) сапасына байланысты, сондай-ақ жұмыстарды (қызметтерді) орындау мерзімдерінен кешігуге немесе Сақтанушы орындаған жұмыстарды (қызметтерді) қабылдауға (қабылдаудан бас тартуға, қабылдауды кешіктіруге) байланысты кез келген талаптар мен наразылықтар, соның ішінде Пайда алушының тиісті құжаттарға қол қоймауына әкеп соққан жағдайлар;
- 4.1.19. Сақтанушының міндеттемелерімен байланысты емес талаптар.
- 4.2. Азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт бойынша Сақтанушы қабылдаған міндеттемелердің бұзылуы сақтандыру жағдайы болып танылмайды, егер олар келесі себептермен орындалмаса немесе тиісінше орындалмаса:
- 4.2.1. еңсерілмейтін күш мән-жайлары;
- 4.2.2. Сақтанушының немесе Пайда алушының адал емес, алаяқтық, қылмыстық немесе қасақана әрекеттері;
- 4.2.3. кез келген әскери әрекеттер, іс-шаралар, оқу-жаттығулар (олар жарияланғанына қарамастан) және олардың салдары, азаматтық соғыс, қарулы құрылымдардың немесе террористердің әрекеттері, халық толқулары мен ереуілдер, саботаж актілері;
- 4.2.4. атом энергиясын кез келген қолдануға байланысты ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті ластанудың тікелей немесе жанама әсері;
- 4.2.5. Сақтанушының коммерциялық кәсіпорны қызметінің бейінін өзгертуі;
- 4.2.6. кәсіпорынды біліксіз басқару (басшының және кәсіпорын басқармасының басқа мүшелерінің бірнеше рет жіберген кәсіби қателіктері, бұл Сақтанушы кәсіпорнының шығындарына және/немесе банкрот болуына әкелуі мүмкін).
- 4.3. Сақтандыру қорғанысы келесі талаптарға қолданылмайды:
- 4.3.1. Сақтанушының міндетті сақтандыруға жататын қызметінен туындайтын залалдарды өтеу туралы;
- 4.3.2. моральдық зиянды және өзге де жанама шығындарды (жіберіп алған пайда, айыппұл, істі жүргізу шығындары, көшірмелер дайындау шығындары, нотариалдық куәландыру, сараптама, адвокаттың, өкілдің қызметтерін төлеу және т.б.) өтеу туралы;
- 4.3.3. сақтандыру шартының қолданылуы басталған күнге дейін Сақтанушыға белгілі болған немесе Сақтанушы алдын ала болжауы тиіс болған, оның атына талап қоюға әкелуі мүмкін факт, жағдай, мән-жай немесе оқиғаға байланысты туындайтын талаптар.

Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайларынан алып тастаулардың өзге де тізбесі көзделуі мүмкін.

4.4. Осы Қағидаларға сәйкес арнайы рұқсат (лицензия, хабарлама) негізінде жүзеге асырылатын және/немесе арнайы білімді, тәжірибені және/немесе біліктілікті талап ететін кәсіби қызметті жүзеге асыру барысында немесе нәтижесінде жіберілген қателіктер (әрекеттер немесе әрекетсіздік) салдарынан үшінші тұлғаларға келтірілген зиянға байланысты азаматтық-құқықтық жауапкершілік сақтандырылмайды.

5-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ СОМАСЫН АНЫҚТАУ ТӘРТІБІ

- 5.1. Сақтандыру сомасы – сақтандыру объектісі сақтандырылған ақша сомасы және сақтандыру жағдайы туындаған кезде Сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіреді.
- 5.2. Сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру шартында тараптардың келісімі бойынша белгіленеді.

6-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ ТӘРТІБІ

- 6.1. Сақтандыру шарты Сақтанушының жазбаша өтініш-сауалнамасы негізінде жазбаша нысанда жасалады.
- 6.2. Сақтандыруға өтініш берген кезде Сақтанушы сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын және оның туындауы салдарынан болуы мүмкін залал мөлшерін (сақтандыру тәуекелін) айқындау үшін маңызды мәнге ие өзіне белгілі мән-жайларды хабарлайды, егер бұл мән-жайлар Сақтандырушыға белгілі болмаса және белгілі болуы мүмкін болмаса.
- Егер сақтандыру шарты жасалғаннан кейін Сақтанушы сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын және ықтимал залал мөлшерін анықтау үшін маңызды мән-жайлар туралы әдейі жалған мәліметтер бергені анықталса, Сақтандырушы шартты жарамсыз деп тануды және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген салдарларды қолдануды талап етуге құқылы.
- Жоғарыда көрсетілген жағдайлар Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына негіз болуы мүмкін.
- Сақтанушы өтініште және Сақтандырушының сұрауларына берген жауаптарында ұсынған мәліметтердің дұрыстығы мен толықтығы үшін жауапты болады.
- Сақтанушының өтінішін алғаннан кейін Сақтандырушы тәуекел деңгейін сипаттайтын құжаттарды талап етуі мүмкін.
- 6.3. Сақтанушының өтініші алынғаннан және болжанған тәуекел бағаланғаннан кейін Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын есептейді.
- 6.4. Жеке тұлға үшін сақтандыру шартын ресімдеу сақтандыру сыйлықақысы қолма-қол немесе қолма-қолсыз төлем арқылы толық төленгеннен кейін жүзеге асырылады.
- Заңды тұлға үшін сақтандыру шартын ресімдеу кезінде сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеу, кейінге қалдыру немесе бір жолғы төлеу қарастырылуы мүмкін.
- 6.5. Сақтандыру шарты Сақтанушы мен Сақтандырушы арасында келесі маңызды шарттар бойынша келісімге қол жеткізілгеннен кейін жасалады:
- 1) сақтандыру объектісі туралы;
 - 2) сақтандыру оқиғасының белгілері мен шарттары туралы;
 - 3) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі және сақтандыру сомасының мөлшері туралы.

7-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ МЕРЗІМІ ЖӘНЕ ӘРЕКЕТ АУМАҒЫ

- 7.1. Сақтандыру шарты тараптар келісілген мерзімге жасалады.
- 7.2. Егер сақтандыру шарттарында басқаша көрсетілмесе, сақтандыру қорғанысы мерзімі сақтандыру шартының қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.
- 7.3. Сақтандыру аумағы сақтандыру шартында белгіленеді.
- 7.4. Егер сақтандыру шарттарында басқаша көрсетілмесе, сақтандыру шартының әрекеті Қазақстан Республикасы аумағымен шектеледі.
- 7.5. Сақтанушы азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт бойынша міндеттемелерін орындаған кезде сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылады.

8-БӨЛІМ. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

8.1. Сақтанушының құқығы:

Сақтанушыға мыналарға құқық беріледі:

- 1) Сақтандыру шарттарының, өз құқықтары мен міндеттерінің түсіндірмесін Сақтандырушыдан талап ету;
- 2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Сақтандырушының келісімімен сақтандыру шарттарының талаптарын өзгерту;
- 3) сақтандыру шартын жоғалту жағдайында оның дубликатын алу;
- 4) сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату.

Сақтандыру шарттарында Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да Сақтанушы құқықтары көзделуі мүмкін.

8.2. Сақтанушының міндеттері:

Сақтанушыға мыналар жүктеледі:

- 1) сақтандыру шарты жасалған кезде Сақтандырушыға қажетті мәліметтер мен құжаттарды ұсыну;
- 2) сақтандыру шарты жасалған кезде сақтандыру тәуекелін бағалау үшін маңызды мәнге ие өзіне белгілі барлық мән-жайларды хабарлау;
- 3) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын төлеу;
- 4) сақтандыру шарты жасалғанда және әрекет ететін кезеңде Пайда алушы пайдасына жасалған барлық сақтандыру шарттары туралы хабарлау;
- 5) Сақтандырушыны сақтандыру тәуекелінің жай-күйі туралы хабардар ету;
- 6) сақтандыру жағдайының мән-жайларын тергеуді қамтамасыз ету;
- 7) сақтандыру жағдайының себептері, барысы және салдарын анықтау, сондай-ақ келтірілген залалды азайту бойынша шараларды қабылдау;
- 8) сақтандыру жағдайы туралы бар ақпаратты хабарлау және Сақтандырушыға тергеуге қажетті көмек көрсету;
- 9) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындауына жауапты тұлғаларға қатысты талап қою құқығын беру;
- 10) Сақтандырушының талап етуі бойынша үшінші тұлғалармен дауларды сотқа дейінгі немесе сот тәртібімен шешуде Сақтанушы өкілеттілігін беру.

Сақтандыру шарттарында Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да Сақтанушы міндеттері көзделуі мүмкін.

8.3. Сақтандырушыға мыналарға құқық беріледі:

- 1) Сақтанушы ұсынған мәліметтер мен құжаттарды тексеру, сондай-ақ сақтандыру шарты талаптарының орындалуын бақылау;
- 2) сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығы мен ықтимал залал мөлшерін анықтау үшін маңызды мәнге ие мән-жайлар туралы мәліметтер мен сақтандыру тәуекелін бағалауды Сақтанушыдан алу;
- 3) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын алу;
- 4) сақтандыру жағдайының болғаны туралы хабарламаны және оны растайтын құжаттарды алу;
- 5) Сақтанушы өкілеттілігін алған жағдайда үшінші тұлғалармен дауларды сотқа дейінгі немесе сот тәртібімен шешуде Сақтанушы атынан әрекет ету;
- 6) тәуекелдің өсуіне байланысты сақтандыру шартының шарттарын өзгерту немесе қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап ету;
- 7) тиісті мемлекеттік органдар мен ұйымдардан сақтандыру жағдайының болғанын және Пайда алушыға келтірілген залалды растайтын құжаттарды сұрау;
- 8) Договор және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда залал келтірген тұлғаға талап қою.

Сақтандыру шарттарында Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына қайшы келмейтін басқа да Сақтандырушы құқықтары көзделуі мүмкін.

8.4. Сақтандырушының міндеттері:

Сақтандырушыға мыналар жүктеледі:

- 1) Сақтанушыны сақтандыру шарттарымен таныстыру және оның сұрауы бойынша осы Қағидалардың көшірмесін беру (жөнелту);
- 2) Сақтанушының сақтандыру жағдайы туралы өтінішін уақытылы қабылдау;
- 3) сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету;
- 4) сақтандыру жағдайы туындаған кезде сақтандыру шарттарында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде төлем жасау.

Сақтандыру шарттарында Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да Сақтандырушы міндеттері көзделуі мүмкін.

9-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ ТУЫНДАҒАНДА САҚТАНУШЫНЫҢ ӘРЕКЕТТЕРІ

9.1. Сақтандыру жағдайы туындаған кезде (зиянды өтеу туралы талап немесе сотқа шағым беру, олар сақтандыру жағдайының туындауына әкелуі мүмкін) Сақтанушыға мыналар міндеттеледі:

9.1.1. Сақтандыру жағдайы немесе оның салдарынан сақтандыру жағдайы туындауы мүмкін оқиға туралы Сақтандырушыға кез келген қолжетімді тәсілмен (ауызша немесе жазбаша) дереу, бірақ 3 (үш) жұмыс күні ішінде хабарлау. Ауызша хабарлама келесі 24 сағат ішінде жазбаша түрде расталуы тиіс. Хабарламада келесі ақпарат мүмкіндігінше толық қамтылуы тиіс: сақтандыру жағдайының туындауына себеп болған әрекеттердің сипаты мен себептері, ықтимал залал мөлшері, бұл оқиғаға қатысқан барлық тұлғалардың аты-жөні, байланыс деректері және мекенжайы. Егер Сақтанушының құрметті себептерімен бұл әрекеттерді орындау мүмкіндігі болмаған болса, оны құжатпен расталуы қажет.

9.1.2. Жағдайға байланысты мүмкін болатын залалды болдырмау немесе азайту үшін ақылға қонымды және қолжетімді шараларды қабылдау. Мұндай шараларды қабылдағанда Сақтанушы Сақтандырушының нұсқауларын орындауы тиіс.

9.1.3. Сақтандырушы өкілінің анықталған ақауларды тексеру, залал мөлшерін, себептерін және зиян келтірудің басқа мән-жайларын анықтау мүмкіндігін қамтамасыз ету.

9.1.4. Егер Сақтанушыда талаптарды қанағаттандырудан бас тарту немесе талап көлемін азайту мүмкіндігі болса, Сақтандырушыны хабардар ету және талаптарды тоқтату немесе азайту үшін барлық мүмкін шараларды қабылдау.

9.1.5. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайын туындатқан тұлғаға талап қою құқығын беру.

9.1.6. Сақтандыру жағдайына байланысты Сақтанушыға қойылған барлық талаптар мен шағымдар туралы дереу Сақтандырушыға хабарлау.

9.1.7. Сақтанушы Сақтандырушының жазбаша келісімінсіз сақтандыру жағдайымен байланысты талаптарды өтеуге, оларды толық немесе ішінара мойындауға, сондай-ақ мұндай талаптарды реттеуге қатысты тікелей немесе жанама міндеттемелерді өз мойнына алмауға тиіс.

10-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІН ЖАСАУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ

10.1. Сақтандыру төлемі туралы талап Сақтанушы және/немесе Пайда алушы жазбаша түрде қойылады, оған сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар қосылады.

10.2. Сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау негізі – Сақтанушы немесе Пайда алушының өтініші және оған келесі құжаттардың қосылуы:

10.2.1. сақтандыру шарты (дубликат немесе көшірме);

10.2.2. Сақтанушының міндеттемелерді орындамағаны туралы түсініктемесі, орындамау себептері көрсетілген;

10.2.3. азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт бойынша міндеттемелерді орындауға бағытталған Сақтанушының әрекеттерін растайтын актілер, анықтамалар, шот-фактуралар, баланстық анықтамалар, тауар-тасымалдау накладалықтары және өзге құжаттар;

10.2.4. Сақтанушының жауапкершілігінің туындағанын растайтын, заңды күшіне енген сот шешімі (егер Сақтандырушы зиян келтірілген мән-жайларды сотсыз мойындамаса);

10.2.5. сақтандыру жағдайымен байланысты өзге құжаттар.

Сақтандыру шарттарында сақтандыру жағдайының орын алғанын және зиян мөлшерін растайтын өзге құжаттар тізбесі белгіленуі мүмкін.

10.3. Сақтандыру төлемінің мөлшері Сақтандырушы тарапынан Сақтанушының келтірген нақты зияны негізінде, франшиза шарттарын ескере отырып анықталады.

10.4. Сақтандыру төлемін жүзеге асырмауға негіз болуы мүмкін: Пайда алушы сақтандыру жағдайын туындатқан тұлғадан тиісті залалды өтеуді алған жағдайда.

10.5. Сақтандырушы келесі жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:

10.5.1. сақтандыру жағдайы немесе оның салдарынан туындаған оқиға туралы хабарлама берілмеген немесе уақытында берілмеген;

10.5.2. Сақтанушының және/немесе оның қызметкерлерінің әрекеттері/әрекетсіздігі алкоголь, есірткі немесе басқа мас күйінде болған жағдайда;

10.5.3. Сақтанушының сақтандыру жағдайын туындатқан тұлғаға талап қою құқығынан бас тартуы, сондай-ақ Сақтандырушыға талап құқығын беру үшін қажетті құжаттарды беруден бас тартуы.

Сақтандыру шарттарында Сақтандырушының төлем жасаудан бас тарту үшін өзге негіздер көзделуі мүмкін.

11-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ҮШІН ҚАЖЕТ ҚҰЖАТТАРДЫҢ ЖЕТІСПЕУІ ТУРАЛЫ САҚТАНУШЫНЫ НЕ САҚТАНДЫРЫЛҒАН ТҰЛҒАНЫ ХАБАРЛАНДЫРУ МЕРЗІМІ

11.1. Сақтандырушы Сақтанушыны (Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы) сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажет құжаттардың жетіспейтіні туралы хабарламаны жазбаша өтініш түскен күннен бастап 7 (жеті) жұмыс күні ішінде жеткізуі тиіс.

Сақтандыру шарттарында хабарлама беру мерзімі өзгеше белгіленуі мүмкін.

12-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖАСАУ НЕ ТӨЛЕМДЕН БАСТARTУ ТУРАЛЫ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУ МЕРЗІМІ

12.1. Сақтандыру төлемі Сақтандырушы тарапынан Қағидалардың 10.2-бабында көрсетілген барлық қажетті құжаттар алынған сәттен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде жүргізіледі.

12.2. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушы келесі жағдайларда зиян келтірген тұлғаларға қарсы кері талап қою құқығына ие:

1) сақтандыру жағдайы кезінде залалды азайту шараларын қабылдамаған жағдайда;

2) сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы әдейі жалған мәліметтер берген жағдайда;

3) Сақтанушының сақтандыру жағдайының мән-жайларын тергеуге кедергі жасаған жағдайда.

12.3. Сақтанушы Сақтандырушыға зиян келтірген тұлғаларға қатысты оған өткен талап құқығын жүзеге асыру үшін барлық құжаттар мен дәлелдерді беруі және барлық қажетті мәліметтерді хабарлауы тиіс.

12.4. Егер Сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдаса, ол Пайда алушыға өтініш пен Қағидалардың 10.2-бабында көрсетілген барлық құжаттар алынған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде жазбаша негізделген бас тарту туралы хабарламаны жібереді.

12.5. Егер уәкілетті органдар Сақтанушы немесе оның қызметкерлеріне қарсы қылмыстық іс қозғаған болса және/немесе сақтандыру жағдайының туындауына және келтірілген залалға қатысты мән-жайлар тергеліп жатса, Сақтандырушы сақтандыру төлемін тергеу аяқталғанша кейінге қалдыру құқығына ие. Мұндай тергеу аяқталғаннан кейін Сақтанушы оның жазбаша нәтижелерін Сақтандырушыға ұсынуға міндетті.

13-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ТОҚТАТУ ШАРТТАРЫ

13.1. Сақтандыру шарты келесі жағдайларда тоқтатылған болып есептеледі:

- 1) әрекет ету мерзімінің аяқталуы;
 - 2) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 841-бабына сәйкес мерзімінен бұрын тоқтату;
 - 3) Сақтандырушының сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру шартында белгіленген жалпы сақтандыру сомасын төлеуі, бұл жағдай сақтандыру шарты әрекет ету мерзімі ішінде орын алған болса;
 - 4) Тараптардың келісімі немесе бір тараптың бастамасы бойынша.
- 13.2. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жалпы міндеттемелерді тоқтату негіздерінен басқа, сақтандыру шарты бөліп төлем арқылы сақтандыру сыйлықақысын төлемеген жағдайда мерзімінен бұрын тоқтатылады. Мұндай жағдайда, сақтандыру шарты келесі төлем мерзімінің кешігу күнінен бастап 1 (бір) жұмыс күнінен кейін мерзімінен бұрын тоқтатылған болып есептеледі, қосымша келісім жасалмай.
- 13.3. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату бастамасын жасаған тарап тоқтатылуы жоспарланған күннен кемінде 30 күн бұрын екінші тарапты хабардар етуі тиіс. Тараптар келісімі бойынша бұл мерзім қысқартылуы мүмкін.
- 13.4. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы Тараптар тарапынан шартты мерзімінен бұрын тоқтату туралы келісімді қол қою арқылы рәсімделеді.
- 13.5. Егер сақтандыру шарттарында басқаша көрсетілмесе, сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайда төленген сақтандыру сыйлықақы қайтарылмайды.

14-БӨЛІМ. ҚОСЫМША ШАРТТАР

14.1. Сақтандыру шарты жасалған кезде Сақтанушы мен Сақтандырушы осы Қағидалардың кейбір ережелерін қолданбау туралы және сақтандыру шарттарының талаптарын қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес толықтыру туралы келісім жасай алады.

15-БӨЛІМ. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ

15.1. Сақтандыру шарттарына байланысты Сақтанушы мен Сақтандырушы арасындағы даулар келіссөздер арқылы шешіледі, келісімге қол жеткізілмесе – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шешіледі.